

Redegjørelse for samfunnsansvar 2022

Sykehuspartner HF

Spesialisthelsetjenesten har vedtatt et felles rammeverk for samfunnsansvar (sak [026-2023](#)). Rammeverket tar utgangspunkt i stortingsmelding 6 *Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper* (eierskapsmeldingen). Eierskapsmeldingen og rammeverket setter søkelys på tre overordnede samfunnsansvarsområder, som vist i figuren under.

Figur 1: Statens forventninger til selskapene. Kilde: Eierskapsmeldingen Meld. St. 6 (2022-2023)

Denne redegjørelsens inkluderer en beskrivelse av vesentlige risikoområder som er avdekket i 2022 for Sykehuspartner HF, og som skal rapporteres i henhold til krav i lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ([åpenhetsloven](#)). Redegjørelsen beskriver også tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt.

Redegjørelsen er signert av administrerende direktør og styret i henhold til reglene i [regnskapsloven § 3-5](#). Den ble lagt fram for styret (21. juni 2023) for godkjenning før publisering på [Sykehuspartner.no](#). Styrets [årsberetning 2022](#) (sak 026-2023) henviser til denne redegjørelsen.

Om Sykehuspartner HF

Sykehuspartner HF leverer tjenester innen IKT, prosjekt, logistikk og HR til alle sykehusene i Helse Sør-Øst. Sykehuspartner HF eies av det regionale helseforetaket i Helse Sør-Øst.

Vi drifter og forvalter livsviktige IKT-systemer for sykehusene, både kliniske og administrative applikasjoner, IKT-infrastruktur, nettverk og arbeidsflater for 81 000 brukere. Les mer om oss, ledelse og styret [her](#). Mer detaljert informasjon om organisering og oppgaver finnes i [Sykehuspartner HF's årlig melding 2022](#).

Aktsomhetsvurderinger og risikovurderinger i Sykehuspartner HF

Organisering og ansvar

Styringsprinsippene for samfunnsansvar og ytre miljø er:

- Vi er transparente i beslutninger og aktiviteter, og det er nulltoleranse for korrupsjon.
- Vi tilrettelegger for varsling og behandler alle varsler på en ansvarlig måte.
- Vi respekterer menneskerettigheter, legger til rette for mangfold og forebygger for diskriminering.
- Vi skal aktivt begrense vårt miljøavtrykk.

For identifisering og vurdering av risiko i forhold til menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og samfunnsansvar generelt, er det opprettet en intern tverrfaglig gruppe. Formålet med gruppen er å identifisere risikoområdene i virksomheten, identifisere og velge egnede kriterier for vurdering av risikoland, samt å identifisere og vurdere Sykehuspartner HF's risiko relatert til leverandørens aktivitet i risikoland.

Prosedyre for håndtering av aktsomhetsvurderinger er etablert, og er for tiden under utprøving. Prosedyre for behandling av innsyn er etablert, og skal inkludere informasjonskrav etter åpenhetsloven.

Alle anskaffelser utføres i henhold til krav i lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) og tilhørende forskrift. Anskaffelser utføres i samarbeid med Sykehusinnkjøp HF. Det gjennomføres risikovurdering av leverandører før avtaler signeres. Det er etablert prosess, prosedyrer og sjekklister for anskaffelser og konkurranser, og leverandørene følges opp på ulike måter.

Miljøstyring er integrert i Sykehuspartner HF's styringssystem. Felles [klima- og miljømål](#), vedtatt av de fire regionale helseforetakene, følges opp og resultater, risiko og måloppnåelse rapporteres jevnlig. Rapporterte data er synlige i et [klimadashbord](#) for helseregionene.

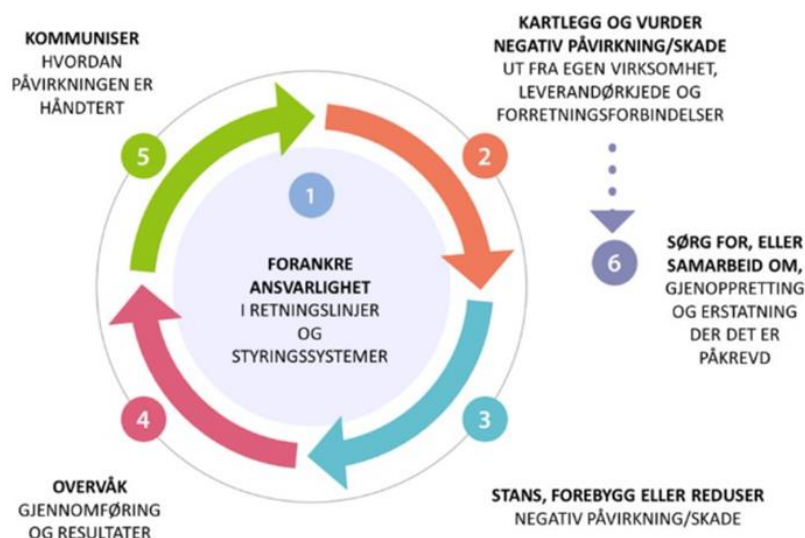
Aktsomhetsvurderinger - gjennomføring

Sykehuspartner HF utfører sine aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. I arbeidet i forhold til menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold, sysselsetting, klima og ytre miljø, naturmangfold og forebygging av økonomisk kriminalitet, benytter Sykehuspartner HF [Ansvarlighetskompasset](#), som er utviklet av Norges Kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv. For vurdering av risikoland benyttes nasjonale og internasjonale indekser som Høyrisikolisten fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), Global Rights Index fra The International Trade Union Confederation (ITUC), Corruption Perception Index (CPI) fra Transparency international, Global Freedom Score (GFS) fra Freedomhouse og Environmental Performance Index (EPI).

Gjennomførte oppgaver er:

- Ansvarlighet er forankret i virksomhetspolicy for Sykehuspartner HF.
- Leverandører er kartlagt for å vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som Sykehuspartner HF enten har forårsaket eller bidratt til. I 2023 skal Sykehuspartner HF fortsette arbeidet for å få bedre oversikt over faktiske og potensielle negative konsekvenser.
- Det er iverksatt tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser, som for eksempel en vurdering av partene/involverte i Ukraina konflikten.
- Oppfølging av underleverandører er tatt opp med utvalgte leverandører.
- Arbeidet med åpenhetsloven er kommunisert til styret, ledergruppen, Helse sør-Øst RHF og tillitsvalgte.
- Kommunikasjon med leverandører er forbedret ved å tydeliggjøre at vi sammen skal sørge for gjenoppretting og erstatning der dette er påkrevd.
- Det er opprettet eget felt for samfunnsansvar på [Sykehuspartner.no](#), hvor informasjon om arbeidet med åpenhetsloven, samfunnsansvar og andre dokumenter er tilgjengelige.

Videre kartlegging, vurdering av negative konsekvenser og samarbeid med leverandører fortsetter i 2023.

Figur 2: OECDs systematikk for aktsomhetsvurderinger

Risikovurdering av leverandører

Leverandørene som inngår i Sykehuspartner HF's aktsomhetsvurderinger er:

- Leverandører som leverer tjenester som utelukkende brukes i Sykehuspartner HF.
- Leverandører som leverer tjenester som er relevante i forbindelse med åpenhetsloven.
- Felles tjenester og applikasjoner i regionen, hvor Sykehuspartner HF har ansvar på vegne av helseforetakene.
- Programvarer og applikasjoner (direkte anskaffelser, hvor Sykehuspartner HF har signert avtale med leverandører på vegne av andre helseforetak)

Følgende leverandører inngår ikke i aktsomhetsvurderinger i denne omgang:

- Leverandører som leverer medisinsk teknisk utstyr med programvare til helseforetakene.
- Leverandører av programvarer og applikasjoner til helseforetakene, direkte anskaffelser (signert avtale mellom det enkelte helseforetak og leverandør)
- Utstyr kjøpt på nasjonale rammeavtaler inngått av Sykehusinnkjøp HF. Aktsomhetsvurdering for disse gjennomføres av Sykehusinnkjøp HF, se <https://www.sykehusinnkjop.no/om-oss/samfunnsansvar/>.

I valg av leverandører for aktsomhetsvurdering er forholdsmessighetsprinsippet lagt til grunn, og det er foretatt en generell risikobasert tilnærming. Sykehuspartner HF har i første omgang valgt:

- Leverandører som har signert databehandleravtale, hvor deler av aktivitetene gjennomføres i andre land.
- Leverandører registrert i behandlingsprotokollen.

Det er også gjennomført en grovsortering av utenlandske leverandører med signert avtale.

Samarbeid med andre

Sykehuspartner HF deltar i ulike regionale og nasjonale fora for utveksling av informasjon og kompetanse. Sykehuspartner HF har blant annet tatt initiativ til en interregional gruppe med andre IKT-helseforetak i regionene.

Redegjørelsen detaljeres på de neste sidene.

Sosiale forhold

Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Sykehuspartner HF har utarbeidet etiske retningslinjer, følger gjeldende lovverk og har fagforeningsfrihet. Alle nyansatte gjennomgår obligatorisk kurs i etikk som gjentas årlig. De etiske retningslinjene blir kommunisert regelmessig, eksempelvis i intervjuer og på introduksjonsdag for nyansatte.

Sykehuspartner HF benytter nasjonal rammeavtale for konsulenttenester, som benyttes ved arbeid med IKT, innkjøp, logistikk, økonomi, strategi og lederutvikling, arkiv og rekruttering.

Det benyttes internasjonale kilder og referanser for kartlegging av risikoland.

Sykehuspartner HF har identifisert leverandører med aktivitet i risikoland, og det er gjennomført en foreløpig risikobasert vurdering av disse. Det er opprett kontakt med leverandører med middels høy og høy risiko.

Fire leverandører med nasjonale avtaler (signert avtale med Sykehusinnkjøp HF) innen IT-tilbehør og monitører, klienter og skjermer, mobiltelefoner og nettbrett, samt medisinteknisk PC er inkludert i denne risikovurderingen. De fleste av disse IKT-produktene produseres i Kina og Sør-Korea, som er vurdert som risikoland i høyrisikolisten for kjøp av elektronikk og IKT, se Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) på anskaffelser.no. Sammensatt risiko for ovennevnte produkter er likevel satt til middels høy risiko av DFØ selv om risiko for råvarer og komponenter er høy/svært høy. Se også [Sykehusinnkjøp HF's redegjørelse for aktsomhetsvurderinger](#).

Risiko forbundet med nasjonale avtaler inngått av Sykehusinnkjøp HF er satt som risikoområde nummer 1, se risikoområder under.

Risikoområder:

1. Det er en risiko for at Sykehuspartner HF kan indirekte medvirke ved brudd på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold ved anskaffelse av IKT-utstyr i henhold til avtaler inngått av Sykehusinnkjøp HF.
2. Det er en risiko for at samarbeidsavtale mellom Sykehuspartner HF og Sykehusinnkjøp HF av 2016 fører til uklar ansvarsfordeling.
3. Det er en risiko for at dagens avtaleverk med leverandører ikke oppfyller krav i åpenhetsloven fullt ut.
4. Det er en risiko for at stort omfang av antall leverandører kan føre til mangelfull identifisering av konkrete risikoområder.
5. Det er en risiko for at endringer i leverandørkjede ikke formidles, eller registreres i tide i Sykehuspartner HF.
6. Det er en risiko for at mangler i rutiner for håndtering av åpenhetsloven kan hindre oppfyllelse av krav i loven.
7. Det er en risiko for at mangel på egne etiske retningslinjer for leverandører (Code of Conduct) kan forårsake at Sykehuspartner HF's ønske om å være en pådriver for etisk handel (anskaffelser og oppfølging av avtaler) ikke nås.

Sosiale forhold

Tiltak:

1. Samarbeide tettere med Sykehusinnkjøp HF for å få oversikt over risikobildet, og samarbeid med andre helseregioner for å påvirke både leverandører og Sykehusinnkjøp HF.
2. Vurdere å revidere samarbeidsavtalen med Sykehusinnkjøp HF.
3. Vurdere egne tilleggskrav til avtaler i samråd med Helse Sør-Øst RHF og Sykehusinnkjøp HF.
4. Fortsette med risikobasert kartlegging av leverandører i 2023. Utvalgte leverandører og deres leverandørkjeder skal gjennomgås og tiltak iverksettes ved funn av negative påvirkninger.
5. Etablere bedre kommunikasjon med leverandører ved at det stilles krav til informasjon og oppfølging, samt styrke strukturen for å ta imot endringer.
6. Overvåke og forbedre rutiner for håndtering av åpenhetsloven.
7. Utarbeidet etiske retningslinjer for leverandører (Code of Conduct).

Medarbeidere og mangfold

Sykehuspartner HF jobber aktivt for å forhindre diskriminering. For å gjenspeile mangfoldet i befolkningen oppfordres alle kvalifiserte kandidater til å søke på stillinger uavhengig av for eksempel alder, kjønn, funksjonshemming, «hull i CV», nasjonal eller etnisk bakgrunn.

Det er utarbeidet en [likestillingsredegjørelse for 2022](#) som er omtalt i Sykehuspartner HFs styrets årsberetning 2022. Handlingsplan for 2023 finnes som en del av likestillingsredegjørelsen.

Miljøforhold

Klima og ytre miljø

Sykehuspartner HF har en virksomhetspolicy som retter oppmerksomhet på ytre miljø og bærekraft, og det er satt egne bærekraftsmål som er knyttet til FNs bærekraftsmål.

Sykehuspartner HF er også sertifisert i henhold til [NS-EN ISO 14001:2015](#).

Figur 3: FNs bærekraftsmål og felles [klima- og miljømål](#) vedtatt av de fire regionale styrene.

Sykehuspartner HF tar ansvar for miljøet ved å:

- Redusere energiforbruket
- Redusere miljøbelastningen gjennom miljøkrav i anskaffelser
- Sikre miljøvennlig avhending av IKT utstyr
- Redusere andelen av transport og reise med fossilt drivstoff

Miljøforhold

Vesentlige miljøaspekter foreligger og følges opp kontinuerlig. Resultater for felles klima og miljømål rapporteres årlig til Helse Sør-Øst RHF i klimagassregnskapet. Rapporterte data er tilgjengelig i et [klimadashbord](#) for helseregionene. Under er en kort oppsummering av resultater:

- Utslipp (CO2e) 2019-2030 mål om 40% - redusert med 18% (2019-2022)
- Mål om redusert antall kilometer biltransport med 30% - redusert med 23% (2019-2022)
- Mål om redusert antall kilometer flytransport med 30% - redusert med 34,4% (2019-2022)

Risikoområder:

8. Det er en risiko for at oppfølging av miljøkrav i kontrakter ikke blir tilstrekkelig vektlagt. Dette kan medføre at vi inngår langsiktige avtaler som ikke er miljømessige hensiktsmessige.
9. Det er en risiko for manglende bevissthet og kompetanse rundt Sykehuspartner HF's miljøpåvirkning. Dette kan medføre uhensiktsmessige miljømessige beslutninger.
10. Det er en risiko for at egen komfort går foran miljøhensyn, samt manglende koordineringer av utkjøringer. Dette kan medføre økt forbruk av fossilt brennstoff.
11. Det er en risiko for manglende innlevering av IKT-utstyr. Dette kan medføre sikkerhetsbrist og feilsortering av avfall.
12. Det er en risiko for brann/kjemikalielekkasje i datasentre. Dette kan medføre miljømessige utslipp.
13. Det er en risiko for at miljøavvik ikke registreres. Dette kan medføre at vi ikke får iverksatt korrigerende tiltak.

Tiltak:

8.
 - a. Sikre oppfølging av kontraktskrav gjennom leverandøroppfølging.
 - b. Vurdere egne tilleggskrav i samråd med Sykehusinnkjøp HF og Helse Sør-Øst RHF.
 - c. Benytte [Kriterieveviseren](#), veileder til bærekraftige krav, for å stille relevante miljøkrav.
9. Publisere flere artikler på intranett, sikre gjennomføring av e-læring og kampanjer i forbindelse med miljødag og «Earth hour».
10. Tiltak som vurderes:
 - a. Bruke mentimeter i samlinger for å kartlegge transportvaner.
 - b. Standardisere møterom/videoutstyr/teams.
 - c. Lokal service benytter seg mer av lokalt personell i stedet for å reise rundt.
 - d. Oppfordre alle til å benytte samkjøring eller offentlig transport så langt det er mulig.
 - e. Legge til rette for økt bruk av hjemmekontor (strømforbruk, kvm², transport, medarbeiderundersøkelser)
 - f. Redusere bruk av privat bil, benytte felles transport eller offentlig transport ved felles arrangementer.
11.
 - a. Gjøre prosedyrer lettere tilgjengelige og kjent.
 - b. Vurdere å opprette en gjenbrukspool for elektronisk utstyr til vikarbruk etc.

Miljøforhold
<p>c. Følge opp sikker avhending og gjenbruk.</p> <p>12. Opprette rutine for kontroll av anleggseiers kontrollplikt.</p> <p>13. Påvirke holdninger ved artikler og kommunikasjonskampanjer i forbindelse med innføring av nytt verktøy for avvikshåndtering.</p>
Naturmangfold og økosystemer
<p>Sykehuspartner HF leier bygg og lokaler, og samarbeider med utleierye om miljø og bærekraft.</p> <p>Sykehuspartner HF deltar både som premissgiver og underleverandør i byggeprosjekter som styres av Sykehusbygg HF, se Sykehusbygg HFs nettsider og «Standard for klima og miljø i sykehusprosjekter». Det har ikke vært miljøskadelige utslipp knyttet til Sykehuspartner HFs virksomhet i byggeprosjekter.</p> <p>Sykehuspartner HF har beredskap for å håndtere hendelser innenfor alle områder i virksomheten. Området vurderes som tilfredsstillende dekket av beredskapsplaner og Sykehusbygg HF.</p>

Økonomiske forhold
Forebygging av økonomisk kriminalitet og antikorrupsjon
<p>Virksomhetspolicyen til Sykehuspartner HF tydeliggjør forventninger til lederskap og forpliktelser med utgangspunkt i visjon og verdier, som setter rammer som samlet sett bidrar til å forebygge korrupsjon og misligheter. Det heter:</p> <ul style="list-style-type: none">- Sykehuspartner HF skal følge alle gjeldende lover, forskrifter og sentrale føringer fra eier, og levere som avtalt. Vi skal være fremoverlente og ansvarlige medspillere, og følge etiske retningslinjer.- Vi skal være transparente i beslutninger og aktiviteter, og det er nulltoleranse for korrupsjon.- Vi tilrettelegger for varsling og behandler alle varsler på en ansvarlig måte. <p>Etablert fullmaktmatrise revideres årlig eller ved behov. Alle ansatte gjennomgår obligatorisk kurs i etikk som også inneholder dilemmatrening. Det er utarbeidet en mislighetsprofil som identifiserer områdene med potensielt størst risiko på tvers av virksomheten.</p> <p><i>Risikoområder:</i></p> <p>14. Det er en risiko for at ikke alle risikoer for å begå økonomisk kriminalitet er gjenspeilet i mislighetsprofilen.</p> <p><i>Tiltak:</i></p> <p>14. Følge opp mislighetsprofilen med oppmerksomhet på potensielle senarioer og kontrolltiltak.</p>

Sykehuspartner HF, Skøyen, 21. juni 2023

Herlof Nilssen, styrets leder

Nina Mevold, nestleder

Eivind Gjerdal, styremedlem

Hege Gjessing, styremedlem

Bjørn Atle Bjørnbeth, styremedlem

Øystein Mæland, styremedlem

Ingeborg Øfsthus, styremedlem

Christer Andersen, styremedlem

Brit Harnes, styremedlem

Joachim Thode, styremedlem

Maria Marhaug Hamnes, styremedlem

Hanne Tangen Nilsen, administrerende direktør